

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft — Félévre 2 ft — Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	--	---

Távozó alispán.

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának ápril 26-án tartott rendkívüli közgyűlésén egyedüli tárgy volt Stammer Sándor kir. tanácsos, nyugalomba lépő alispán nyugdíjaztatása iránti kérvényének tárgyalása.

Tekintve, hogy Stammer Sándor a közügyek terén kifejtett 40 évi szolgálat után kérte nyugdíjaztatását, föltétlenül, hogy a közgyűlés vármegyei állandó választmány határozati javaslatát egyhangú pártolásban fogja részesíteni. Azonban e feltevésünkben csalatkozunk. Akadtak egyesek, a kik egy felől mind azon érdemeket, miket Stammer Sándor a közigazgatás terén szerzett, egyszerűen megtagadták, másfelől pedig büntül rótták fel, hogy Stammer szolgálatainak egy része a Bach-korszak és provisorium korára esik s ezért a nyugdíjat csak is 1872-től, vagyis 20 évi szolgálat után lettek volna hajlandók megszavazni.

Sima Ferencz, a tápéi kerület országgyűlési képviselője, erős támadást intézett nem csak Stammer, hanem mind azok ellen is, a kik hajlandóságot mutattak arra, hogy azon 19 évet, mit a távozó alispán

az ostromállapot és provisorium alatt szolgált, a 40 évi szolgálati időbe betudni akarják; s mint magát kifejezte, kérelmetlen bírálatot kíván gyakorolni Stammer Sándor közigazgatási működése fölött.

Sima Ferencz azonban tudtán kívül-e, vagy pedig szándékosan, igen nagy tévedésben volt.

Alig hisszük, hogy Csongrádmegye gyűléstermében csak egyetlen bizottsági tag is akadt volna, a ki azt az időt, mit Stammer Sándor alispán úr az alkotmányos korszak megnyitja előtt, tehát az abszolút kormány alatt, nem a nép akaratából megválasztva, illetve az alkotmányos magyar kormány megbízásából, hanem az önkényes hatalom által kinevezve, töltött el, a hosszú szolgálati időbe betudni szándékozott volna!

De igenis őszinte elismerését fejezte ki Csongrádmegye képviselőtestületének óriási többsége akkor, midőn Stammer Sándort 20 évi szolgálat után, teljes fizetésével nyugdíjazta.

Nem csak ez alkalommal, de többször is érthetően kifejezésre juttatta Csongrádvármegye törvényhatósága azon meggyőződését, hogy Stammer Sándornál méltóbban azt az

állást, melyet 20 éven keresztül viselt, senki be nem tölthette volna!

E mellett bizonyít az, hogy Stammer Sándor legtöbbször egyhangulag választatott meg Csongrádmegye alispánjává! A legutóbb lefolyt választásnál is, daczára annak, hogy a vármegyei ellenzék minden lehetőt elkövetett ellene, szintén óriási többséggel jutott díszes állására.

Ezen tények mind a mellett szólanak, hogy Stammer Sándor méltó volt az alispáni dignitásra s hogy Csongrádmegye többségének bizalmát teljes mértékben bírta.

Sima Ferencz azon állítása, hogy Stammer alispánsága alatt egyes hivatalnokok visszaélést követtek el, mit sem von le Stammer Sándor érdemeiből. Mert kérdés tárgyát az képezi, hogy a hűtlen tisztviselők érdemelt büntetésüket elnyerték-e vagy sem? Már pedig azt mindenki tudja, hogy ama tisztviselők, kik kötelességeiknek meg nem feleltek, vagy hivatalos hatalmukkal visszaéltek, állásuktól kérelmetlenül elmozdítva lettek.

Ennél többet pedig sem ő, sem helyében bárki más, nem tehetett volna!

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA.

Szalma-özvegységem.

Bár a nevem Mosolygó Olivér, még senki emberfia sem látott engem már jó 10 esztendeje mosolyogni. Az utcán lehorgasztott fővel szoktam sétálgatni, mint a kit terhes gondok súlya nyom.

Oroszországban bizonyára titkos forradalmárnak tartanának, nálunk azonban csak cinikus embernek mondanak.

Hej pedig tudtam én is valaha mosolyogni!

De az régen volt. Tíz év óta akkor mosolyogtam először, mikor egy hizelgőm azt bókolta nekem, — hogy milyen jó kedvű vagyok!

Ezt már nem állhattam meg én sem — nevetés nélkül.

De nem is esoda, ha Mosolygó Olivér helyett Bus Olivér lett a nevem.

Ki hitte volna, hogy egy nősülés így megváltoztasson.

És bizony-bizony, ha tudtam volna, hogy az a lány, kinek mikor szerelmet vallottam a „szerelem!”-et is 6 pirulás között háromszor mondja ki, hogy ilyen asszony lesz, ha főkötő alá kerül, dehogy vettem volna feleségül.

És 10 esztendő óta, — annyi ideje,

hogy megnősültem — nem tudok én mosolyogni.

— Oliv, már megint unalmas vagy! Szól a feleségem. Kérlek olvass!

— Oliv! hogy lehet valaki olyan udvariatlan vő, hogy a pamutot a szék karján hagyja gombolyítani az anyja által. Mondja az anyósom. Mert ő is velem lakik.

S nekem a pipát le kell tennem és olvasni, a karommal meg pamut köteget mulatságos jobbra-balra hajlongással tartani.

— Oliv! tedd be az ajtót! Nagy a légvonás.

— Oliv!! kérlek vedd föl a gombolyagot.

— Oliv!!! ugyan ringasd már meg azt a kis fiút.

— Oliv már megint várakoztatsz a vacsorával! Oliv már meg folyton itt ülsz a nyakamon! Így meg ez kérem éppen... tiz esztendeje.

Soha se tudom, hogy mit teszek jól, mert soha semmi sincsen — jól.

Pedig pusztán csak kényelemből nősültem. Legénykorom álmai legszebbje az volt, mikor én mint nős ember az ágyban nyújtózva reggelizhettem.

Aztán a feleségem oda hozza a kávé, — (szörnyen szeretem, azért tud úgy velem talán bánni az asszony) — bele mártogatja a kalács szeleteket s én nem teszek mást, mint — beharapom.

No hiszen, szépen teljesült!? Én vagyok legelőször talpon a házban. Nekem

kell kiadni tejet, kávé, ezukort és egyuttal ügyelni arra is, hogy a tej — kozmát ne fogjon.

Elszején rendszeren elszedik tőlem a pénzt s aztán naponta kapok 11 krt két vergóniára, mert az legtovább tart.

Azt is csak a kaszinóban szíhatom, otthon tilos, mert sárga lesz a csipke függöny.

Az asszony választ ruhát is a számomra s a könnyebb dolgokat, mint p. o. a téli kabátot, anyósom varrja meg, hogy kevesebbe kerüljön.

De hogy a feleségem miért nem varr magának ruhát; arról nekem szólnom sem szabad.

Mikor sétálni visznek, nagy ritkán, — mert nekem egészségi szempontból, állítja a feleségem, otthon kell ülnöm, — bal karom alatt a feleségem napernyője, a jobb alatt az anyósom köpenye lóg.

Szabadon maradt markommal meg jobbról a fiam, balról a leányom vezetem.

Én elől s utánam nagy kényelemmel a feleségem és anyósom szokott lebegni.

S mikor a menet az utcán végig halad, az emberek ajkán egy általános mosoly ül — mely engemet illet.

A múltkor észre vettem már én is szóba is hoztam.

Az anyósom azt állítja, hogy derék családapa vagyok.

Részünkről csak fájlalni tudjuk Stammer Sándor alispán távozását, kinek érdemei iránt úgy ezuttal, valamint a jövőben is hálás elismeréssel adózunk.

Az új pénz. A valuta rendezése immár befejezett dolog. Pénzügyminiszterünk befejezte a tárgyalásokat az osztrák pénzügyek miniszterével; az új pénzről szóló törvényjavaslat készen áll, s rövid idő alatt Magyarországon a bankóvilág helyébe az *aranyvilág* fog jönni.

Megállapították az egységes pénznemet és ennek *korona* lesz a neve. Egy korona annyi, mint ma 50 krajczár és egy koronát 100 részre lehet osztani, vagyis egy koronában 100 fillér lesz; más szóval a jövőben legkisebb pénznemünk: az egy *fillér*, meg fog felelni a mostani fél krajczárnak.

A számítás tehát nagyon egyszerű. Az aranypénz 20 koronás lesz és 10 koronás; vagyis egy 20 koronás arany egyenértékű 20 drb. ezüst koronával, azaz 10 firttal; egy drb. 10 koronás arany pedig annyit ér, mint 10 drb. ezüst korona, vagyis 5 forint.

Sokan, míg ez adatok napvilágra nem kerültek, azt hitték, hogy a valuta rendezésével nagy válság fogja fenyegetni az országot; hogy a mostani forintnak csak 84 kr. értéke lévén, a forint tulajdonosa a régi pénzért csak 84 krajczárnak megfelelő értéket fog kapni és hogy ez átalakulással minden cikk meg fog drágulni. Ezen aggodalmak azonban már eloszlottak s világos, hogy az a mélyreható pénzügyi reform, nagy megrázkódások, minden károsodás nélkül léphet életbe. Mert a forint tulajdonosa a maga forintjéért nem 84 krt fog kapni, hanem 2 ezüst koronát, vagyis 200 fillért, mi teljesen megfelel a mai forint értékének.

A mi pedig az anyag drágulást illeti, ettől sincs okunk tartani. Sőt ellenkezőleg, kisebb lévén a pénzgységünk, (egy korona csak félforint) a dolog természeténél fogva az élet is olcsóbb lesz; a hol pedig pl. az élelmi cikkeknek, az árhullámzás rendes, és ennek törvényei szerint az áremelkedés például egy krajczárral történt, ott most az áremelkedés fillérben fog történni, vagyis az eddigi egységnek csak felében és ez közre fog hatni, hogy az életet olcsóbbá tegye.

Az összes forgalomban lévő bankjegyeket, a papírpénzt s az arany-és ezüst készletet be fogják vonni. Eltűnnek a susztertallé-

S én elhallgattam. Úgy is el kellett volna.

És e napokban az emberek nem ismertek reám. Félrevágot kalappal, legényes lépésekkel mentem végig az utcán a „Gigerli marschot“ füttyölve.

Az emberek bámulva néztek utánam, a házi orvosom pedig aggódva kísért házáig.

Otthon aztán megtapogatta a pulzusom, hogy mi bajom!

Semmi! Dehogy van bajom, a lehető legjobb kedvem van, jöjjön hadd ölelem meg, mert... mert... 3 napra elutazott a feleségem!

Megrázta a kezem; jóakarattal mosolygott, s azt az orvosi tanácsot adta, no akkor hát — mulasson.

Azt gondoltam komoly baja van. A feleségem mielőtt elutazott, reám bízta a muskátlikat megöntözni. Aztán az éléskamrába vezetett, ott kiadott 3 napi elemőziát s napi kiadásokra 1 frt-ot; összesen 3 frtot.

Lelkemre kötötte, hogy a gyermekekre és eselédre ügyeljek, hogy el ne menjenek. S végül miután holnap csütörtök, tiszta fehérneműt is hagyott, hogy öltöztessen őket át.

A látogató szobába be ne próbáljak menni pipálni.

Vendégeket ne hozzak a nyakamra s pont 7 órákor mindig honn legyek.

S legvégül, ha öltözöm, szét ne hanyajam a ruhát, mit neki köszönhetek, hogy végre nem teszem e legénykori rossz szokást.

roknak csufolt négykrajczárosok, meg vannak számlálva a régi 20 krajczárosok órái. A bankó forintnak megfelelő érték a 2 koronás ezüst lesz ezt azonban csak később verik, s addig a mostani ezüst forintos fogja pótolni, melyért az új pénzből 2 koronát adnak teljes egyenértékül.

Ime, ennyiben kívántuk megvilágítani az új helyzetet, melyet a nagy pénzügyi reform teremt. A nélkül, hogy a kérdés politikai oldalának bírálataba bocsátkoznánk, elmondhatjuk, hogy aggódásra ezuttalsenkinnek nincs oka; ellenkezőleg, az egész ország örömmel üdvözölheti a pénzkérdés szerencsés megoldását. Mert elvégre annyit a legegyszerűbb ember is belát, hogy a valuta rendezésével áttérve az alapjában helytelen értéktelen papírpénz-rendszerrel az egyedül megbízható éreztér-rendszerre, mindenki *valóságos pénz értéket* fog nyerni, holott eddig a bankó csak garancia nélküli vagyon volt. Ha ezentúl külföldre utazik egy magyar ember, bátran vihet magával magyar pénzt, elfogadják, beváltják mindenütt, mert megállapított, el nem tagadható valódi értéke lesz, — míg most bizony a mi kétnyelvű rongyos bankóink csak az ország határain belül volt jó, ellenben az európai forgalomban nem szerepelt.

Ez az új állapot természetesen üdvös hatással lesz a pénzpiacra, a kereskedelemre, általában az állam hitelére és az állam polgárainak jólétére. Igazán elmondhatjuk, hogy aranyvilág derül Magyarország pénzügyi viszonyaira és a nagy vívmány hatásait talán népünk szegényebb osztálya is érezni fogja, a mire valóban nagy szükség is van minden tekintetben!

Ujdonságok.

— május 1.

— **Katonai előléptetés.** Dr. Buk Herman helybeli új ügyvéd, tartalékos honvédhadnagy, főhadnaggyá lett előléptetve. Gratulálunk.

— **Közügyülés.** Csongrádváros képviselőtestülete f. hó, 3-án, d. e. 9 órákor rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat érdekesebb pontjai Lászlófi János okl. gyógyszerész kérelme harmadik gyógytár felállítására iránt; az árvamegyei inségesek részére segélyösszeg, Mészáros Mihály tanítónak személyi pótlék megállapítása, s a községi iskolaszé: határozatának tárgyalása óvoda és gyermek menhelyek létesítése tárgyában.

— **Országos vásárunk,** mely tegnapi nappal vette kezdetét, tekintettel a szokatlannul kedvező időjárásra, igen élénknek mu-

Én pedig kaptam magam s előhúztam azt a rég rejtegetett ötvenest, mit egy ilyen szalmazvegységre szántam — elverni.

A gyerekeket összepakoltam s ruhástul átküldtem a nénjőkhöz. Úgy is eleget prédikál a gyermek-nevelésről, csinálja praktice.

A Juczi szobalánynak oda adtam a 3 frtot, menjen, mulasson ő is, nincs itthon az asszony.

És hogy az éléskamra őrizetlen ne maradjon, betéje csuktam a — macskát.

Úgy is sok egér czinczog benne. No meg aztan minden macska csak nem mehet el hazulról.

Aztán a „Körmös oroszlánhoz“ czimzett fogadóba indultam egyenest.

A régi legényaszta még ma is ott van. S ma is megtelten legénynéppel.

Csak az örök legény, Márton bácsi, — az elnök — jó őz már.

Hanem a „Márton-aszta“ csak oly vidám mint régen.

Hangos éljennel fogadtak. S az asztalnál, jobbján az elnöknek foglaltam helyet. Folyt a bor, szólt a zene mint... hajdan.

Még a kaszir-kisasszonynak is nyertem egy skatulya fűgét.

A kép rajta Amort ábrázolta, a mint két csokolódzó galambot vesz czélba.

Kivilágos reggel tértem haza. A kompánia nálam cognacozott és korhely levest evett.

És én kifogyhatatlan jó kedvű és teljhatalmú házi gazda voltam, mint — hajdan.

tatkozik, s érdekességét növeli az, hogy a katonai lóvásárlásra a 4-ik huszárezred több tisztje is ide érkezett.

— **Távlovaglás.** A cs. és kir. 7-ik huszárezred tisztikarából, Kecskemétről, április hó 28-án, csütörtökön reggel indultak Kaffka őrnagy vezetése mellett: Bathány gróf főhadnagy, Széchenyi gróf és Gunka hadnagyk, két ordináncz kíséretében Mezőhegyesre. A szeles, esős idő és feneketlen sáros út dacára a 120 kilométernyi távolságra már esti 7 órára beértek. Visszafelé Derekegyházának vették utjokat, hol a Károlyi gróf uradalmi tisztartója Pechina úr és bájos neje, kiváló szivességgel fogadták a derék, nyalka huszárokat, kik nem győzik magasztalni a páratlan kedvességű házi asszony határtalan vendégszeretetét. Derekegyházáról szombat reggel indultak el s már d. e. 10 órákor Csongrádon, Goda vendéglőjében villás-reggeliztek. A fáradság nyoma sem látszott a vitézeken, igazi magyar huszárok.

— **Jótkonyezólu műkedvelői előadás.** A csongrádvárosi iparos ifjuságból alakult műkedvelői társulat által, felerészben az árvamegyei éhezők és felerészben a helybeli dalegyet javára, 1892. évi május hó 1-én, azaz vasárnap, a népkerti színpadon előadták: A FALU ROSSZA. Eredeti népszínmű 3 felvonásban, dalokkal és táncszal. Irta: Tóth Ede. (Rendező: Zsigmond János ur. Sugó: Keviczky András ur. Pénztárnok: Makány Gáspár ur. Ellenőr: Szilágyi Farkas ur.) Személyek: Feledi Gáspár, gazdag falusi földművelő Magdies Kázmér ur, Lajos, Tóth Kálmán ur, Boriska, Schwartz Czeccilia k. a., Bárti Terési árva, Feledi G. gyámsága alatt, Csérnus Etel k. a., Göndör Sándor, szolgálégény, Csanádi Gyula ur, Finom Rózi, menyecske, Csanádi Gyuláné asszony, Csapó, gazdaember Hatvani Ferencz ur, Csapóné Bódi Erzsébet k. a., Sulyokné Patyi Mariska k. a., Tarisznyásné * * * Megyei eszenbiztos Nagy Sándor ur. Kónya, kántor-tanító Mészáros Károly ur. Gonosz Pista, baktér Sándor János ur. Gonosz Oláh Annuska k. a., Cserebogár Jóska, szőlőpásztor Polonyi János ur. Czene, cigány primás Komáromi Imre ur, Ádus, vén czibalmos Frieska János ur, A makkhetes, koresmáros ifj. Szilber János ur, Jóska, béres Pablucz József ur. Nép mindkét nemből, vendégek cigányok. Történethely: felső Borsod vidéke. Idő jelenkor. Az első és második felvonás közt egy évi időköz. Helyárak: I rendű zártszék 60 kr. II rendű zártszék 40 kr. földszinti állóhely 30 kr.

Aztán pompás katzenjammerrel aludtam egész nap.

Ágyban früstököltem másnap s élveztem boldog legénykorom kényelmét. S talán el is felejtettem volna, hogy nem sokára haza jön az asszony, ha feleségem kebelbarátnéja nem intéz hozzám megrovási kaladot úgy dél felé. — Málnásiné asszonyság, — hogy mit szól majd ehhez a vandalizmushoz, ha haza jön... az asszony.

Ó nagysága pedig még veszedelmesebb réme lévén, mint az én kedves feleségem, a férjeknek, ugyan felocsúdtam.

Ej, ej, ez a mámor! Bizony majd azt hittem, újra legény vagyok. S miután Málnásiné ó nagysága egy órai Kukuliné-féle prédikáció után — mihez barátnői jogon jutott — eltávozott, én hozzá fogtam rendbe hozni mindent.

Mert jön a — kedves feleségem! S mikorára a feleségem az anyósommal megérkeztek, én újra Bús Oliv lettem.

Kullogva kísértem szobáról-szobára őket. Vártam, mikor üt le a villám.

S leütött. Egyszerre a feleségem oda ugrik egy karos székhez s fölkap egy — legyezőt.

Hát ez... mi?! kiált... Óh nem tudom leírni, elég az hozzá, hogy olyan patáliát csapott, hogy a szomszédban lakó varga is átszaladt — ki már 20 év óta süket.

Képzeltetik kérem, hogy egy varga, ha 20 év után először hall meg egy hirt, milyen dobra üti azt.

És én ki sem magyarázhattam, hogy

deák és katona jegy 25 kr., karzat 20 kr., Jegyek előre válthatók az előadás napján d. e. 9-től 12-ig és d. u. 2 órától a színházban. Felülfizetések köszönettel fogadtnak. Kezdeté pont 8 órakor. A nagyérdemű közönség becses pártfogásáért esdve, maradt tisztelettel a műkedvelő társulat összes személyzete. — Az iparos ifjúság e nemes főrekvés. — mely által a felvidékiek részére és dalárdája alapjának kíván juttatni néhány forintot, — mi is melegen ajánljuk közönségünk partolására. És hisszük, hogy városunk polgársága e humanus főrekvésű, szép mulatságtól nem fog távol maradni.

— **Ujonezozás.** A csongrádi járás területéről a múlt héten megejtett katona állítás alkalmával 658 hadköteles közül mint ujonez besoroztatott 105, s a közös hadserg és honvédség póttartalékába beosztott 29. Az összesen besoroztatottak száma tehát 134, vagyis a jelentkezőknek 20 százaléka.

— **A polgári kör** ma d. u. 4 órakor tisztújító közgyűlést tart.

— **Színészek a szomszédban.** Félégyházán a jövő hó 1-én kezd meg társulatával előadásait Pesti Iliás Lajos színgazgató. Pesti Iliás Lajos színtársulatával előző években nálunk is már három ízben működött és elmondhatjuk róla, hogy igényeinket a szó szoros értelmében kielégítette. Kivánatos lenne, ha a félégyházi szereplése után nálunk is bérletet nyitna. Sokkal szívesebben látná a publikum olyan holmi komédiás truppnál, mint a minő tavaly is szerencsétlente városunk jó ízlésű közönségét.

— **A bor szeszezésére használt szesz** italmérési adómentessége tárgyában, mint a regaleügyekben elsőrendű szaktekintélynek örvendő „Kereskedők Lapja” írja, a győri kereskedelmi kamara felterjesztést intézett a pénzügyminiszterhez, ki ennek következtében körrendeletileg kimondotta, hogy a bor szeszezéséhez használt szesz, italmérési adótól mentes. Egyik beszédéi körzetből a másik a bor szeszése céljából átszállított szesz azonban italmérési adó alá esik.

— **A gabnaüzlet helyzete.** Budapestről írják nekünk: Az időjárás folyton igen esős s nagy széllel vegyest. Az őszi vetésen állása igen kedvező. Ugyancz áll a külföldről is A hangulat a külföldi piacokon lanyha és az irányzat mindenütt esőkenő. A forgalom, minthogy a fogyasztók csak a legszükségesebbet veszik, csekély és vontatott és a spekuláció is egészen tétlen. A folytonos árhanatlás e téren azután a lisztpiac helyzetének javulását is gátolja; ily körülmények között a malmok nagy veszteségre dolgoznak, raktáraik túl vannak halmozva s hogy a nagyobb bajt elkerüljék, üzletüket beszüntetik. A korpaüzlet élénk.

hisz ártatlan dolog az egész, hogy ott maradt a Málnásiné legyezője.

A feleségem válópórt indított és... Málnási úr is!

Éppen tegnap volt nálam Málnásiné ő nagysága fivére, egy huszárkapitány.

Megigérte, hogy lelő, ha el nem veszem a pőr után Málnásinét, a nényét, kit h i r b e hoztam.

S én elhiszem neki. Röptiben lövi le a cserebogarat még sötét nyári estén is.

Én ugyan hozzá szoktam a háborúhoz, de puskapor és golyó nélkül.

Ez már veszedelmesebb fajta, mivel a kapitány fenyeget. Mit tegyek? Azt hallok, hogy Málnásiné jó gazdasszony. Én pedig szeretem a... hasam!

Ej, elveszem. No meg az a huszárkapitány is nagy bajomra van.

Az elsőt már megszoktam, de ez még veszedelmesebb asszony lesz úgy tudom.

S most már csak azon tételődöm, hogy szokom meg e — másodikat?

No majd csak valahogy.

Hisz tapasztalatom is van már elég. Csak legalább előzetesen is részem lett volna a Málnásiné ő nagysága... hirbe hozatalában.

De ilyen ártatlanul — bűnhődni. Oh az a — legyező! Oh az a... huszárkapitány.

Hm! Hmm!! Hmmm!!!

F... k Z... n.

KÖZGAZDASÁG.

Minden gazdaember bő termésért könyörög. Istenhez Ánde bő termést várhatunk évről évre, ha kellőleg műveljük meg szántóföldeinket s az időjárás nem kedvezőtlen. Szántóföldeink kellő megművelhetőségének alapfeltétele, hogy a talajművelési eszközöket helyesen válasszuk meg. Honunkban szép haladást észlelhetni a talajművelési-eszközök gyártásában, még pedig már évtizedek óta. Legrégibb gyárunk, mely kizárólag: ekék, boronák, töltőgépek, lókapák, gruberek, magtakarók, hengerek, s. a. t. készítésével foglalkozik, a Gubicz-féle ekék s talajművelési eszközök gyára. Eme gyárat 1857-ben alapították, és azóta — 35 év alatt — igen számos hazai és külföldi versenyen első-díjjal tüntették ki. Ezen magyar gépgyárt még tavaly Detrich Gyula ur, a honi gazdaközönség által előnyösen ismert gyáros vette meg s gyár részére a főváros egyik alkalmas pontján, az V-ik kerület Lipót-körútján 33-ik szám alatt meglehetősen nagyon érdemes raktárt és irodát nyitott. Azóta eme legrégibb gyárunk fokozott mérvben s az eddigieknél is jobb minőségben (a fejlődő műszaki-közhasznú eredménye) gyártja a legkülönbözőbb talajviszonyokhoz is feltétlenül és kiválóan alkalmas eredeti Gubicz-féle ekéket, úgy szintén mindennemű másféle talajművelési-eszközöket, még pedig Gubicz ur személyes vezetése alatt igen számos elismerő nyilatkozatot fektetett el, amelyek az eredeti Gubicz-ekék kitűnő voltáról tanuskodnak; s így valóban ocsérendő Detrich Gyula ur, azok kizárólagos gyártására eg. elül józsonult elsőrangú szakértőnk, hogy mindenkép buzgón törekszik jeles, olesó és tartós talajművelési-eszközök gyártása révén is nagyban segíteni elő a honi mezőgazdaság fejlesztését, ami az ország s nemzet jólétének legfőbb forrása. Ez okból is ajánljuk őt s eredeti Gubicz-ekéit, ha sonlóképp mindennemű gazdasági gépeit lapunk olvasóinak és a magyar gazdaközönség figyelmébe.

A szőlő „black rot” betegsége.

A „Természettudományi Közlöny” f. havi füzeté egy újabb szőlőbetegséget ismertet, mely betegség Amerikából hurczoltatott be Európába és Franciaország némely vidékének szőlőtelepeit végpusztulással fenyegeti. E boszantó betegséget az amerikaiak „black rot”-nak, fekete rothadásnak nevezték el.

Amerikában ezen betegséget már körülbelül 44 év óta ismerik. Ma már annyira el van terjedve, hogy Kaliforniát, Uj-Mexikot, Arizonát és Colorádot kivéve, Észak-Amerikának minden szőlőtermelő államában honos.

Észak-Amerikában a fekete rothadás oly boszantó pusztításokat vitt véghez, hogy nagyon sokan képtelenek voltak a szőlőtermeléssel végtelmen felhagyni.

Franciaországban 1885-ben Viala és Ravaz észlelték először a „black rot”-ot és a betegségről terjedelmes munkát írtak.

A francia termelők eleinte közönyösen fogadták az új betegség terjedését. Ennek oka abban keresendő, hogy a betegség 7 év leforgása alatt nagyon érezhető károkat nem okozott. A franciaországi termelők azon meggyőződésben vannak, hogy Franciaország klímája nem kedvez e betegségnek, mivel ez nagy meleget és nedvességet igényel.

A magyar kormány tekintve azt, hogy a „black rot” veszélyességűl ugy Amerikából, mint Franciaországból ellenkező hírek jöttek, a franciaországi szőlővesszők behozatalát megtiltotta. A magyar kormány példáját még az évben Ausztria is követte, szintén elzárva határát a franciaországi venyigék elől. Azonban több magyarországi szőlőbirtokos, kiknek szőlőit a phylloxera elpusztította, a szőlőföldrőket roppant költséggel rigolirozták a végből, hogy azokat phylloxeramentes vesszőkkel ültethessék be. Ezen vesszőket pedig csak is Franciaországból lehet beszerezni, de mivel a tilalom miatt onnan vesszőket nem szerezhettek be, munkájok kárba veszett.

Kormányunk csakhamar belátta, hogy azon esetben, ha Franciaországból vesszőket nem szerezhettek be szőlőbirtokosaik, akkor szőlőink ujjaalakítása megakad. E miatt a magyar kormány Linhart György szaktudósunkat bizta meg, hogy tegye tanulmány tárgyává, vajjon nem lehetne-e a vesszőket oly módon desinfiálni, hogy velük a betegség be ne hurczoltassék. E célból Linhart György érintkezésbe tette magát a montpellier-i gazdasági tanintézet igazgatójával, ki azt tanácsolta, hogy azon esetben, ha a venyigéket egy órán át 1/2%-os ecetsavas rézoldatban áztatják, a betegség csirái tönkremennek. — Linhart valóban meggyőződött arról, hogy ezen eljárás eredményre vezet, ennél fogva azt a javaslatot terjesztette a földművelés-

ügyi miniszteriumhoz, hogy a tilalmat tartsa fel továbbra és a venyigék behozatalát csak azon kivételes esetben engedje meg, hogy ha a szállításra szánt vesszők a fentebb leirt módon dezinficiáltak. A miniszterium ezen javaslatot el is fogadta és ily módon a betegség behurczolását megakadályozta.

Linhart György és Mezey Gyula a „Természettudományi Közlöny” f. évi márczius havi füzetében a következőleg ismertetik eme veszélyes szőlőbetegséget:

A „black rot” a legtöbb esetben először a leveleken jelentkezik. A leveleken egyes barna foltok látszanak, olyanok, mintha a foltok helyén a nap perzselte volna meg a levelet. E foltok nem nagyok, rendszeren csak néhány mm. átmérőjűek és csupán ritkább esetben, midőn több, eleinte kisebb folt összefoly, érnek el nagyobb, 2—3 cm. átmérőjű terjedelmet. A levél szövete a foltokon elhal és néha a levél ki is lyukad e helyeken. A foltok a levél alsó és felső lapján egyaránt láthatók s a betegségre nagyon jellemző, hogy a foltokon apró, a gombostüfejnél is kisebb, fekete szemecskék jelennek meg, a levélnek úgy felső, mint alsó oldalán. E szemecskék a levélen rendszeren nem mutatkoznak nagy számban; némelyik kisebb folton csak 3—4 szemecske található. Ha nagyobb számban jelentkeznek e szemecskék valamely folton, akkor gyakran sorban egy-egy görbe vonal irányában helyezendők el, különösen az apró erek mentében.

Egy-egy levélen rendszeren csak néhány perzselé folt szokott megjelenni.

A levél nyelét, valamint a zöld hajtásokat sokkal ritkábban támadja meg a betegség, mely e növényrészekben hosszúság, barna foltok alakjában jelenik meg. E foltokon a növény bőre és kérge elhal, aztán szétfoszlik, és épp úgy, mint a levél-foltokon, ezeken is megjelennek az apró, fekete szemecskék. (Vége köv.)

Szerkesztői üzenetek.

48-as Helyben. Nyilatkozatát, melynek ele nyilvánvalólag a párt elnökének személye ellen irányul, a békesség okáért, mellőzzük. Higgadt és tárgyilagos véleményeknek készsége adunk teret.

Pictor. Szentas. Látnunk ké' előbb, hogy ítéleshünk. A verset nem ígérhetjük, a prózát szívesen, — ha beválik.

Megtérő. Helyben. „Félek a görögtől, még ha ajándékot ad is!”

VASUTI MENETREND.

Csongrádról indul	d. e.	—	—	9.15
Gátérre érkezik.	—	—	—	9.53
Félegyházára	—	—	—	10.18
Szegedre ind. (sz. v.)	—	—	—	11.47
Szegedre érkezik	—	—	—	1.14
Budapestre ind. (gy. v.)	—	—	—	11.47
Budapestre érkezik	d. u.	—	—	2.05
Csongrádról ind.	d. u.	—	—	3.00
Gátérre érkezik	—	—	—	3.38
Félegyházára	—	—	—	4.03
Szegedre ind. (gy. v.)	—	—	—	3.46
Szegedre érkezik	—	—	—	4.44
Szegedre ind. (sz. v.)	—	—	—	4.53
Szegedre érkezik	—	—	—	6.43
Budapestre ind. (sz. v.)	—	—	—	5.02
Budapestre érkezik	—	—	—	8.40
Budapestről ind. (sz. v.) d. e.	—	—	—	7.45
Félegyházára érkezik	—	—	—	11.35
Csongrádra ind.	d. u.	—	—	12.35
Gátérre érkezik	—	—	—	12.35
Csongrádra	—	—	—	1.38
Szegedről ind. (gy. v.)	—	—	—	10.47
Félegyházára érkezik	—	—	—	11.46
Csongrádra ind.	—	—	—	12.35
Csongrádra érkezik	—	—	—	1.38
Budapestről ind. (sz. v.) d. u.	—	—	—	12 —
Félegyházára érkezik	—	—	—	4.39
Budapestről ind. (gy. v.)	—	—	—	1.25
Félegyházára érkezik	—	—	—	3.45
Csongrádra ind.	—	—	—	5.20
K-Kis-Szállásra érkezik	—	—	—	5.47
Csongrádra	—	—	—	6.20
Szegedről ind. sz. v.	—	—	—	3.15
Félegyházára érkezik	—	—	—	1.52
Csongrádra ind.	—	—	—	5.20
Gátérre érkezik	—	—	—	5.47
Csongrádra érkezik	—	—	—	6.20

Felölös szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

Kiadó lap-tulajdonos: SCHWARCZ SÁNDOR.

KIADÓ LAKÁS

padlás, több évre, azonnal haszonbérbe kiadó.

Régi halpiacz-utcán, III-ik tized, 11-ik szám alatt levő házamban 1 bolthelyiség, 1 padlós szoba, zárt konyha, kamra és **BERTUS BALINT** háztulajdonos.

WALLA JÓZSEF

cementáru-gyára, építési anyagok raktára

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik:

GRANITTERAZZO,
BETONIROZÁSOK,
CSATORNÁZÁSOK,
SZŐKÓKUTAK,
CZEMENT-LAPOK és
MOZAIKLAPOKKAL
KÖVEZÉSEK
elkészítésére stb.

Raktárt tart:

KERAMIT-LAPOK
KELHEIMI-LAPOK
METTLACHI LAPOK,
TERRACOTTA-ÁRUK,
KÖFEDÉLPÉP,
TŰZÁLLÓ TÉGLÁK,
KÉMÉNY-RAKVA-
NYOKBÓL stb.

Gyári raktára a gartenaul Portlandi cement és vízhatlan mész-gyárnak.

KÖGYAGCSÖVEK

Gyári raktára a gartenaul Portlandi cement és vízhatlan mész-gyárnak.

Rendkívüli fontos találmány gyengeség ellen!

FÉRFIAKNAK!

A cs. és kir. szab. **Potentator**-ral gyógyulhatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbajok nélkül, még oly esetekben is, hol semmi sem használt; még több évi gyengült vagy elvesztett erő is helyreállíttatik (külsőleg észrevehetetlen, garantírozott ártalmatlan, izgalom nélküli, kellemes gyógymód.) Híres tanárok elismerő nyilatkozatai, legmelegebb orvosi ajánlások és az alaposan kigyógyultak ezernyi hálaíratát érdekel nélkül tanácsolják a cs. és kir. szab. **Potentator** alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és csomagolás diszkrétcióval. Tartalom és származás felismerhetetlen. **Dr. Altmann Károly**, Wien, VII., Mariahilfstrasse 70. sz. Felvilágosító röpiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

17-26

AZ ELSŐ

ALFÖLDI COGNAC-GYÁR

HALÁSZ FERENCZ ÉS TÁRSA

KEGSKEMÉTEEN.

Ajánlja minden faju COGNAC GYÁRT-MANYAIT, különösen az orvosi tekintélyek által kellemes és gyógyhatású italnak

elismer

Gyógy Cognacját

mely palaczkokban kapható Csongrádon

Bagossy József urnal.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. — Ez a magyar olvasó közönség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatosága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették népszerűvé. A kormány körében előforduló eseményekről az „Egyetértés” olvasói értesülhetnek első sorban. — Az országgyűlési tárgyalásokról a legérzékenyebb, tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Bármely párthoz tartozzék is a képviselő, beszéde az „Egyetértés”-ben a legterjedelmesebben közöltetik. — Ez az óriási terjedelmű lap egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi célt szolgál, mert naponként megtalálja benne a család, a hölgyvilág a maga szép-irodalmi olvasmányát a világirodalom legkitűnőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárcacikkeket legjobb írónktól, divattudósítást Párisból stb., úgy, hogy nincs szépirodalmilag, mely az „Egyetértés”-nek e rovatával a versenyt kiállhatná.

S ezzel szemben ott van az „Egyetértés”-nek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólérsültség tekintetében utólrhetetlennek van elismerve a magyar sajtóban. Egyik legfőbb érdeme az „Egyetértés”-nek, hogy az események ösmertetése körül soha semminemű tekintetektől sem hagyta magát befolyásolni, s mint teljesen független lap fölülte áll minden pártérdeknek és csak az igazságot szolgálja. Az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű országgyűlési tudósításainak is mindenkor a párttekinetek felülemelkedő részrehajlatlanság szerezte meg a közelismerést, mely abban nyilvánul, hogy az „Egyetértés” olvasói között minden pártból találunk híveket.

Az „Egyetértés” gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tőzsdéi tudósításának bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. — A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az „Egyetértés”-ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az „Egyetértés” ma már nélkülözhetetlené vált, mint a hazai kereskedelmi, ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az „Egyetértés” a legjobban informált lap Magyarországon.

A rendes rovatokban s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt bő tudósításokon kívül végre csak az „Egyetértés” 3 speciális rovatát említjük meg, melyek országos hirre tették szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az

„EGYETÉRTÉS”-re

melynek előfizetési ára: egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámokat a kiadóhivatal kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Az „Egyetértés” felelős szerkesztője és

kiadótulajdonosa:

CSÁVOLSZKY LAJOS.

Az „Egyetértés” kiadóhivatala:

Dalszinház-utca 1. szám.

(Az operaházzal szemben.)